

DERİNİN ELEMENTER LEZYONLARI

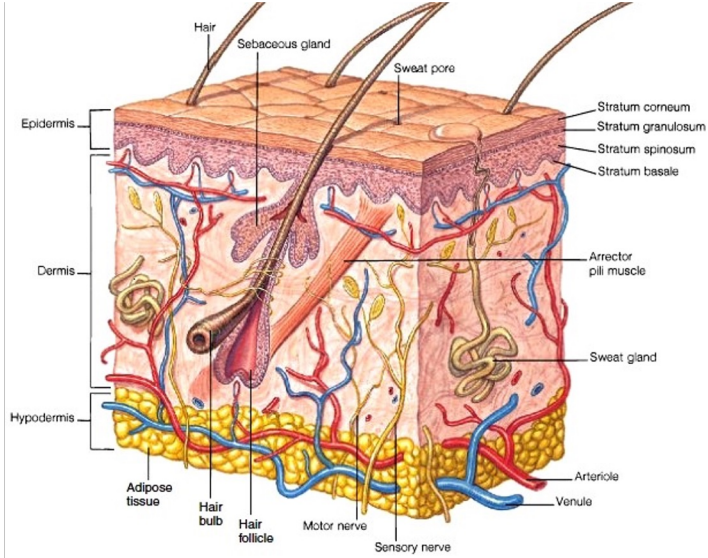
Online İntern Semineri-15.08.2023

Araş. Gör. Dr. Kübra Nur Selçuk

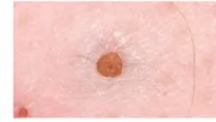
DERİ FİZYOLOJİSİ VE FONKSİYONLARI

DERİNİN PRİMER LEZYONLARI

DERİNİN SEKONDER LEZYONLARI

Oyuk
Burrow

Komedon
Comedone

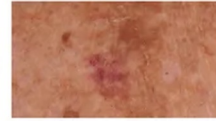
Makül
Macule

Papilom/Siğil
Papilloma

Kabarcık/Papül
Papule

Peteşyal Morarık
Petechiae & Purpura

Plak
Plaque

Sivilce/Çıban
Pustule

Pul
Scale

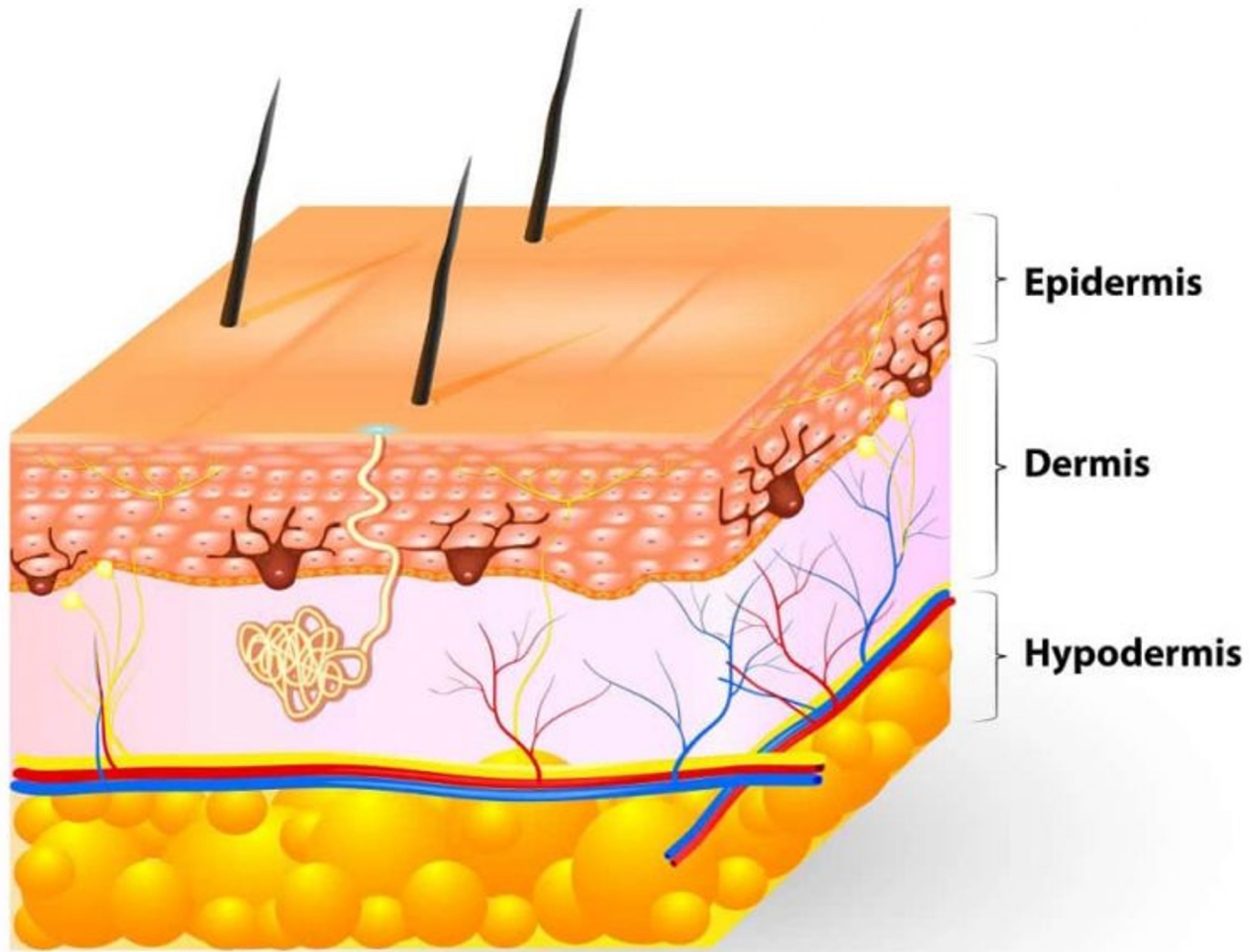
Telanjiyektazi
Telangiectasia

Vesikül
Vesicle

Kızartı
Weal

Epidermis:

- Stratum corneum
- Stratum lucidum
- Stratum granulosum
- Stratum spinosum
- Stratum basale

Dermis

- Papillary
- Reticular

Hypodermis

Pain receptor
(free nerve endings)

Sweat duct

Touch receptor

Nerve

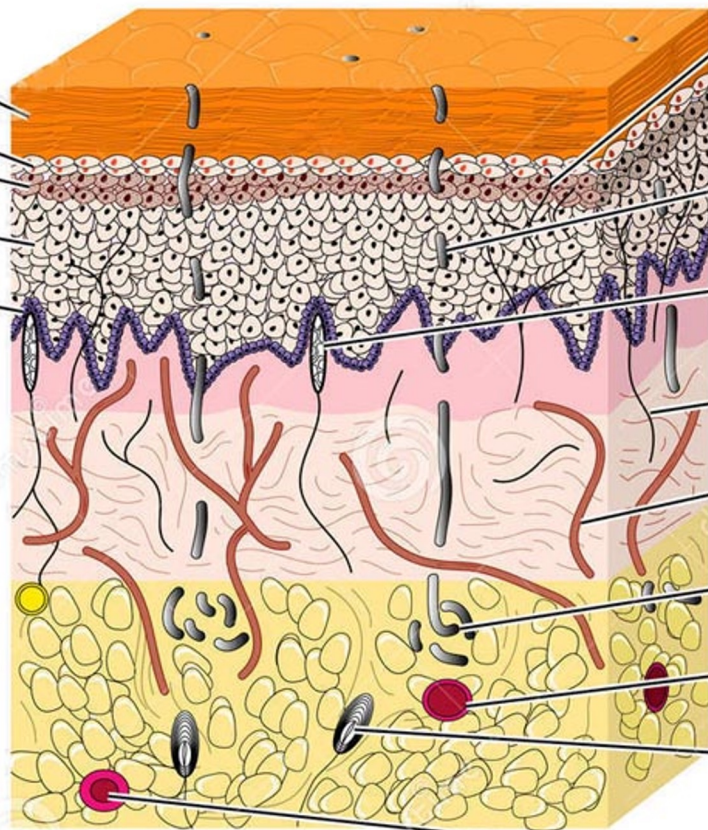
Capillary

Sweat gland

Vein

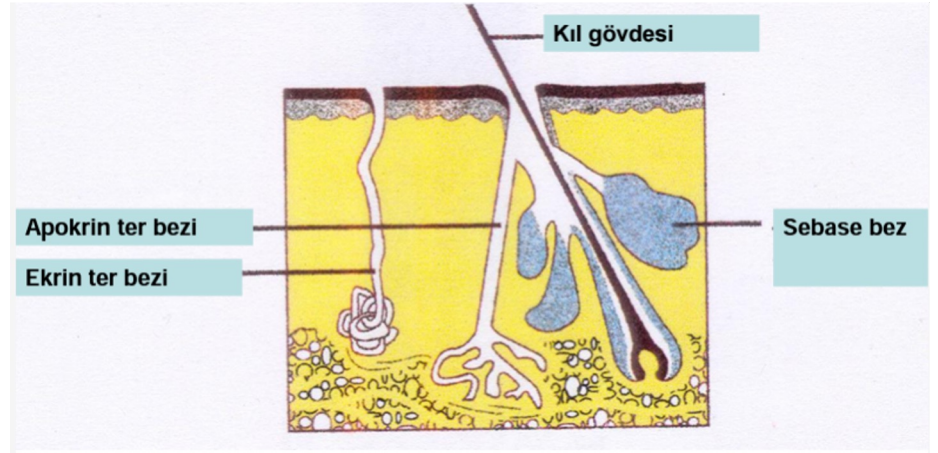
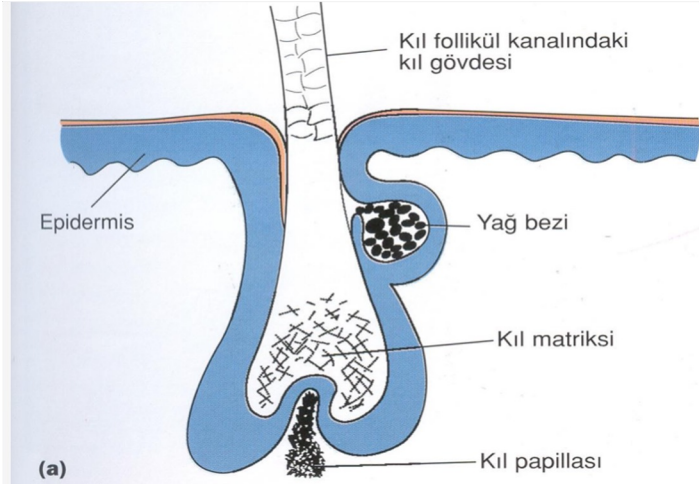
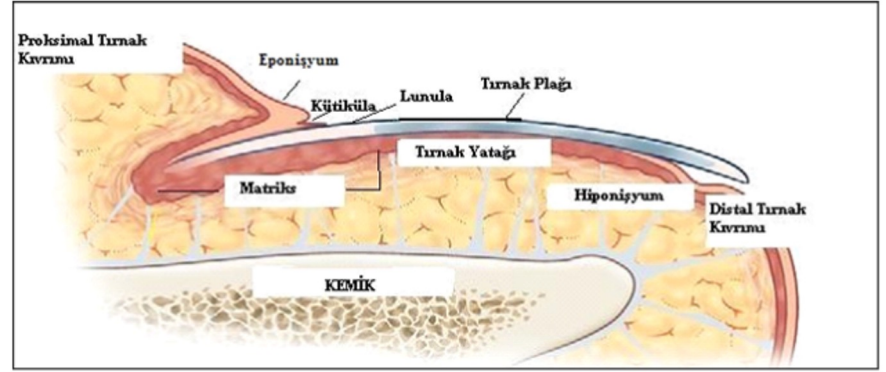
Pressure receptor

Artery

DERİ EKLERİ

- 1- Kıl
- 2- Ter bezleri
- 3- Yağ bezleri
- 4- Tırnak

DERMATOLOJİK MUAYENE NASIL OLMALI?

WOOD IŒIĐI

DERMOSKOPI

BİYOPSİ

ELEMANTER LEZYONLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ

1- Elemanter lezyonların yerleşim yeri:

2- Elemanter lezyonların dağılımı:

3- Elemanter lezyonların renkleri:

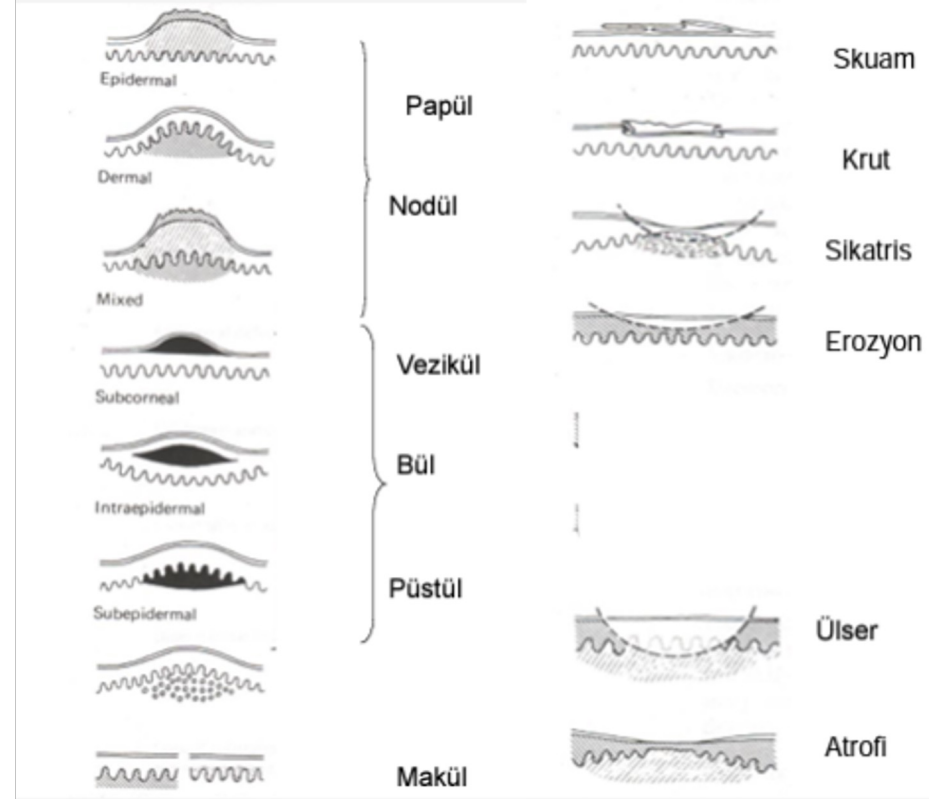
4- Elemanter lezyonların sayıları:

5- Elemanter lezyonların kıvamı:

6- Elemanter lezyonların kenarlarının durumu:

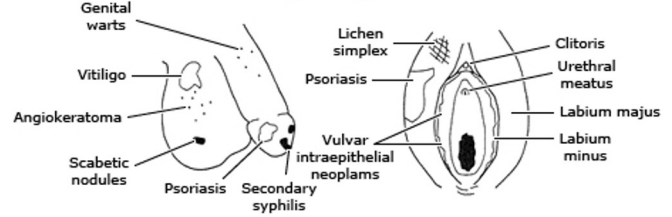
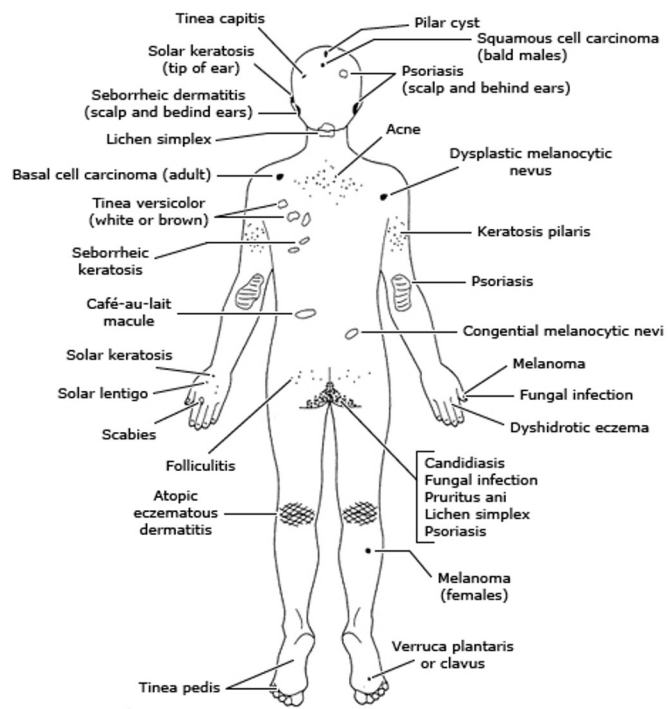
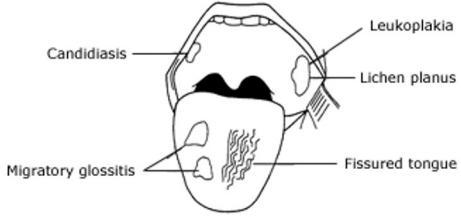
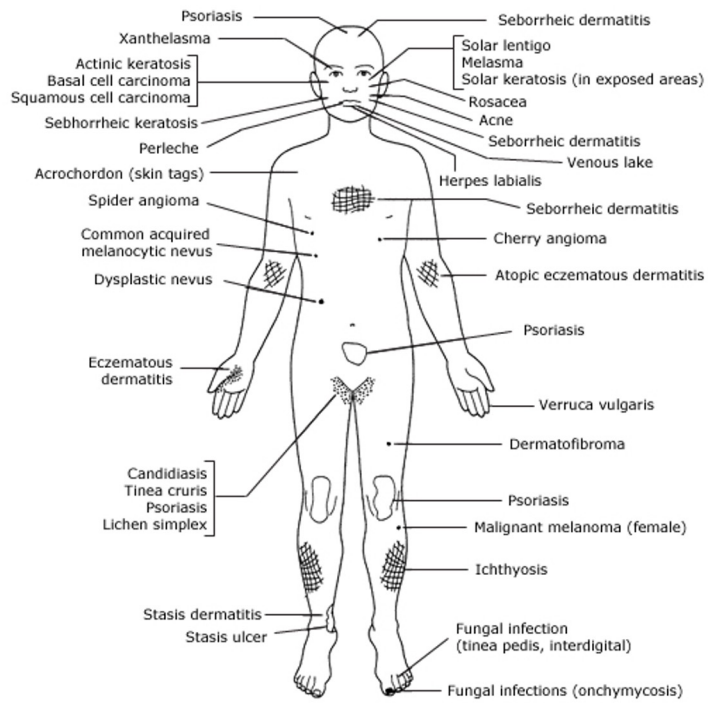
7- Elemanter lezyonların yüzeylerinin durumu:

8- Elemanter lezyonlarda duyu bozukluğunun araştırılması:

Typical distributions of select skin and mucosal disorders

Flexural distribution	Mouth
Acanthosis nigricans	Mucous cysts
Atopic dermatitis (older children and adults)	Leukoplakia
Bullous pemphigoid	Fordyce spots
Extensor distribution	Pyogenic granuloma
Psoriasis	Squamous cell carcinoma
Atopic dermatitis (infants)	Kaposi's sarcoma
Dermatitis herpetiformis	Axillae
Xanthomas	Acanthosis nigricans
Feet/hands	Hidradenitis suppurativa
Eczema	Impetigo
Tinea infections and "id" reactions	Hailey-Hailey disease
Erythema multiforme	Acrochordon
Wrists/ankles	Folliculitis
Lichen planus	Erythrasma
Scabies	Contact dermatitis
Contact dermatitis	Buttocks/anal
Eczema	Folliculitis
Photodistributed	Psoriasis
Lupus erythematosus	Hidradenitis suppurativa
Photodrug eruption	Lichen sclerosus et atrophicus
Dermatomyositis	Streptococcal cellulitis
Pellagra	Kawasaki disease
Porphyria cutanea tarda	Scalp
Polymorphous light eruption	Seborrheic dermatitis
	Contact dermatitis
	Tinea capitis and kerion
	Discoid lupus
	Psoriasis

TABLO 1: Derinin Elementer Lezyonları.

Primer deri lezyonları		Sekonder deri lezyonları			
Deri Seviyesinde Olan Lezyonlar	Makül		Kepek		Deri Seviyesinden Yüksekte Olan Lezyonlar
			Skuam		
			Krut		
Deri Seviyesinden Yüksekte Olan Lezyonlar	Yama	Püstül	Atrofi	Fissür	Deri Seviyesinden Aşağıda Olan Lezyonlar
	Plak	Vezikül	Erozyon	Sklerozis	
	Ürtika	Nodül	Ülser	Gangren	
	Eritem	Tümör	Ekskoriasyon	Maserasyon	
	Papül	Tüberkül	Skatris		
	Bül				

TABLO 2: Elementer deri lezyonları ve eşlik ettiği hastalıklar

Lezyon tipi	Eşlik ettiği hastalıklar
Makülopapüler döküntüler	Çocukluk çağı hastalıkları: kızamık, kızamıkçık, suçiçeği, çiçek eritema infeksiyozum HIV, meningokoksemi, leptospiroz, otoimmün hastalıklar
Vezikül-bül	Çiçek, su çiçeği, zona, herpes simplex enfeksiyonu,
Püstül	Streptokok ve stafilokok enfeksiyonu, psödomonas enfeksiyonu, şarbon
Nodül	Eriema nodosum, tüberküloz, lepra, sarkoidoz, Behçet, inflamatuvar bağırsak hastalıkları, atipik mikobakteriler
Purpura	N.meningitis enfeksiyonu, EBV, CMV, koksackie
Diffüz eritematöz eritem	Kızıl, Kawasaki hastalığı, toksik şok sendromu, Steven Jobs Sendromu

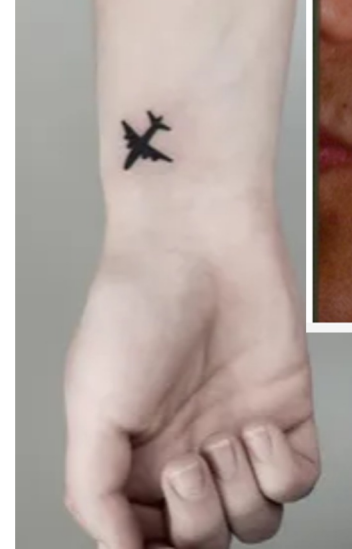
Deri Seviyesinde Olan Elemanter Lezyonlar

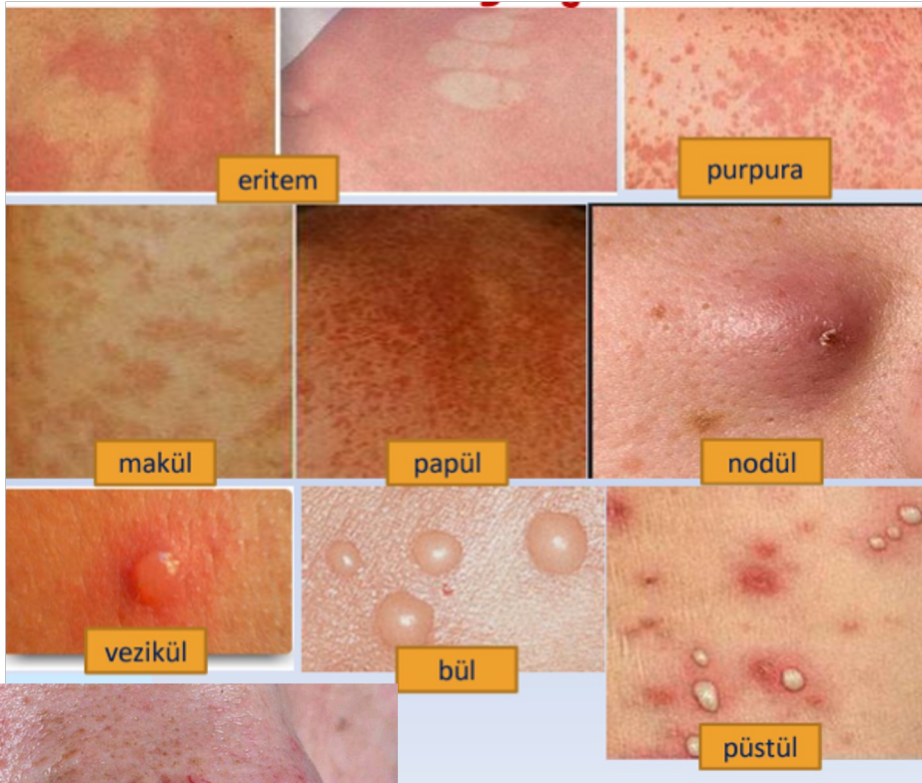
Makül (leke): Deri seviyesinde, sınırlı, normal deri rengindeki değişikliklere **makül** denilir.

Maküllerin büyüklerine **yama** (patch) denir.

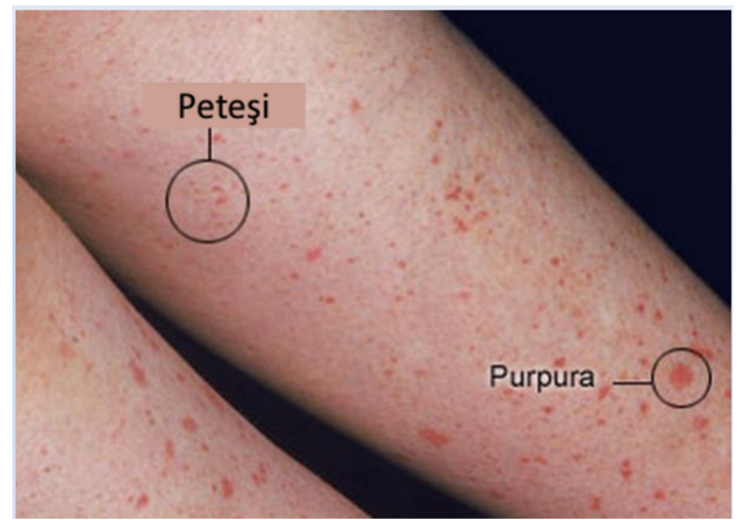
Maküller oluş sebeplerine göre 4 gruba ayrılırlar.

- a- Damarlarla ilgili olan maküller: (aktif/pasif eritem, egzantem-enantem)
- b- Kan elemanlarının oluşturduğu maküller: (peteşi, purpura, ekimoz, hematom)
- c- Deri pigmenti ile ilgili olan maküller: (depigmente, hipopigmente, hiperpigmente)
- d- Artifisiyel maküller: (tatuaj)

© 2010 Logical Images, Inc.

Ekzantem

Enanem

Monomorf döküntü

Polimorf döküntü

Examples of skin disorders presenting with macular lesions

Erythematous macules	Hyperpigmented macules
Drug eruption	Nevi
Viral exanthem	Fixed drug eruption
Secondary syphilis	Postinflammatory
Rheumatic fever	Ephelis (freckle)
Photodistributed macules	Lentigo
Drugs	Schamberg's purpura
Dermatomyositis	Nevus
Lupus erythematosus	Mongolian spot
Porphyria cutanea tarda	Purpura
Polymorphous light eruption	Stasis dermatitis
Hypopigmented macules	Melasma
Postinflammatory	Melanoma
Tinea versicolor	Ochronosis
Vitiligo	Mastocytosis
Halo nevus	Café-au-lait spot
Sarcoidosis	
Tuberous sclerosis	
Cutaneous T cell lymphoma	
Leprosy	

Deri Seviyesinden Yüksek Olan Elemantar Lezyonlar:

Papül: Çapları 1 cm'den küçük, deriden kabarık, solid, deri renginde olan veya olmayan oluşumlara papül denilir.

Papüller ya epidermisten (**epidermal**,örn: verruka vulgaris), ya dermisten (**dermal**, örn: dermal nevüs), veya her iki kattan birden (**dermoepidermal**, örn: liken ruber planus) orijinlerini alırlar.

Papüller değişik renk ve şekillerde olabilirler.

Sifiliz papülleri yuvarlak, liken planusta papüller çok köşeli (poligonal), keratozis pilariste ise sivri (konik) papüller bulunur.

Examples of skin disorders presenting with papular lesions

Isolated papules	Papular eruptions
Acrochordon	Acne rosacea
Actinic keratosis	Acne vulgaris
Angiofibroma	Appendageal tumors (usually benign)
Appendageal tumors (benign or malignant)	Arthropod bite
Bacillary angiomatosis	Bacillary angiomatosis
Basal cell carcinoma	Dermatomyositis
Chondrodermatitis nodularis helcis	Drug eruption
Dermatofibroma	Eczematous dermatitis
Fungal infections (early)	Flat warts
Hemangioma	Folliculitis
Keratoacanthoma	Granuloma annulare
Melanoma	Keratosis pilaris
Milia	Lichen nitidus
Molluscum contagiosum	Lichen planus
Neurofibroma	Lichen sclerosus
Nevus	Lupus erythematosus
Pyogenic granuloma	Lymphoma
Sebaceous hyperplasia	Miliaria
Seborrheic keratosis	Molluscum contagiosum
Squamous cell carcinoma	Neurofibromatosis
Venous lake	Pediculosis corporis
Wart	Perioral dermatitis
	Pityriasis rosea
	Polymorphous light eruption
	Psoriasis
	Sarcoidosis
	Sarcoma
	Scabies
	Syphilis
	Urticaria
	Vasculitis
	Viral exanthem
	Xanthoma

DERMATİDİS HERPETİFORMİS

Plak: Tüberküllerin ve papüllerin bir araya gelerek birleşmesi ile oluşan, üzeri düz deri belirtilerine plak ismi verilir.

Likenifikasyon: Papüllerin bir araya gelmesi ile meydana gelen, kalınlaşmış ve kabalaşmış **plakların** adıdır. Bu bölgede hiperpigmentasyon ve kaşıntı izleri de dikkati çeker. Likenifikasyon; kronik ekzema, atopik dermatit ve diğer kronik, kaşıntılı deri hastalıklarında görülür.

Examples of skin disorders presenting with plaque-like lesions

Acanthosis nigricans	Lymphoma (cutaneous T cell)
Candidiasis	Morphea
Cellulitis	Myxedema
Deep fungal infections	Necrobiosis lipoidica diabetorum
Dermatomyositis	Paget's disease
Diaper dermatitis	Pityriasis rosea
Eczematous dermatitis	Psoriasis
Erythrasma	Sarcoidosis
Tinea infections	Seborrheic dermatitis
Granuloma annulare	Sweet's syndrome
Ichthyosis	Syphilis
Lichen planus	Tinea versicolor
Lichen sclerosus	Vasculitis
Lupus erythematosus	Xanthelasma
Lyme disease	

Nodül: 1-3 cm **çapta**, deri seviyesinden kabarık, papülden büyük, solid oluşumlardır. Nodüller, epidermise oturabildiği gibi (keratoakantoma), dermis (nodüler tıp malign melanoma) ve subkutan tabakaya da oturabilir.

Nodüllerin esas yerleşim gösterdiği tabaka subkutan tabakadır. Eritema nodozum ve eritema induratumda, nodüller subkutan yerleşim gösterirler. Bu nodüller gözle görülmeden daha çok elle hissedilirler.

Tümör: Nodülden daha büyük elemanter lezyonlardır. Derinin benign ve malign tümörlerinde görülür. Derinin her katında gelişebilirler. Zamanla ülserleşme özelliği gösterirler.

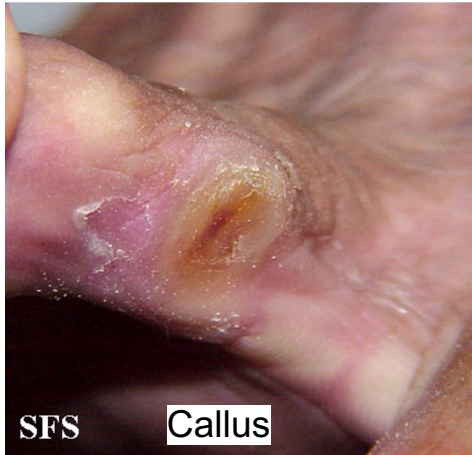
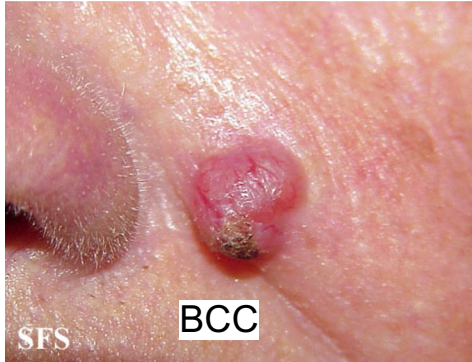

Alt bacakta çok sayıda eritemli nodül.

Çoklu lipomlu bu hastanın kolunda nodüller mevcut.

Examples of skin disorders presenting with nodules and tumors

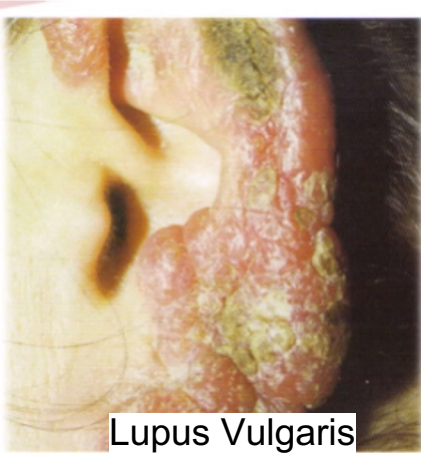

Acrochordon	Lymphoma (cutaneous)
Angioma	Melanoma
Appendageal tumors	Metastatic carcinoma
Basal cell carcinoma	Neurofibroma
Callus/clavus	Nevus
Chondrodermatitis nodularis helioides	Prurigo nodularis
Dermatofibroma	Pyogenic granuloma
Dermatofibrosarcoma	Seborrheic keratosis
Erythema nodosum	Squamous cell carcinoma
Hidradenitis suppurativa	Syphilis
Histiocytosis	Tuberous sclerosis
Inclusion cyst	Venous lake
Kaposi's sarcoma	Wart
Keloid	Xanthoma
Lipoma	

Tüberkül: Büyüklükleri 1 cm civarında, papül ile nodül arası büyüklükte, derin dermise yerleşim gösteren solid oluşumlardır. En önemli özellikleri merkezlerinin nekrotik olması ve iyi olduklarında skar bırakmalarıdır. Seyirleri kroniktir.

Tüberküller bazı dermatozlarda özel isim alırlar. Lupus vulgaris tüberküllerine **lupom**, sifiliz tüberküllerine **sifilom**, lepra tüberküllerine **leprom** denir.

LEPRAMATÖZ LEpra¹²

Ürtika: Ödemli papüllerdir. Dermal papillaların akut ödemi sonucunda, birden bire oluşurlar ederler. Büyüklükleri 3-4 mm'den el ayası genişliğine kadar, hatta daha büyük olabilir. Önemli bir başka özelliği ise kaşıntılı olmasıdır. Renkleri kırmızı (rubra), beyaz (alba), bazen alacalı (porcelena) olabilir.

Gom:

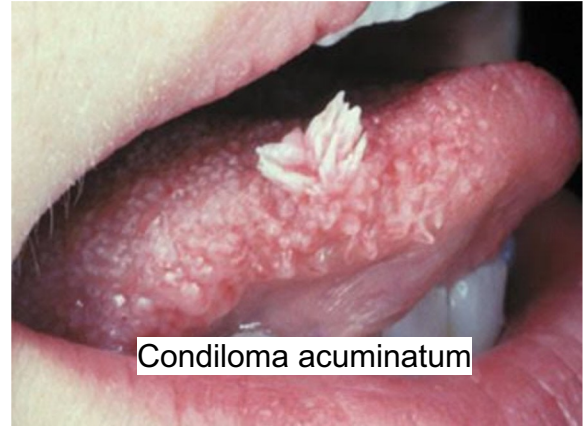
Oluşma–yumuşama–ülserleşme–sikatrileşme seyrini izleyen büyük nodüler lezyonlardır.

Özellikle 3. devir sifilizde ve deri tüberkülozunda (skrofuloderma) görülür.

Kist: İçi seröz sıvı dolu ve bir kapsülle çevrilmiş nodül.

Vejetasyon: Papül, plak, erozyon, ülser ve ülsere olan tüberkül, tümör ve nodüllerin üzerinde gelişen, çok sayıdaki, girintili çıkıntılı, karnıbahar görünümündeki oluşumlardır. Bağ dokusu ve epitelin bir çeşit proliferasyonudur.

Condiloma acuminatum

Kepek (skuam): Epidermisteki anormal keratinizasyon sonucu stratum korneum hücrelerinin arasındaki bağların kopması sonucu bu tabaka hücrelerinin dökülmesi ile oluşan bir elemanter lezyondur.

Klinik olarak çeşitli büyüklüklerde görülürler. Un gibi (furfurik), kepek gibi (pitriyazik), veya daha büyük (lamellöz) olabilirler. Bazı kepekler kolayca döküldüğü halde (psöriazisteki kepekler), bazı kepekler kolayca dökülmezler (diskoid lupus eritematozus).

Krut (kabuk): Deri yüzeyinde serum, kan veya cerahatin kuruyarak oluşturduğu bir elemanter lezyondur. Seröz sızıntı ön planda ise renkleri sarı, pürülan bir eksüdadan oluşmuşsa renkleri sarı-yeşil, eğer kan elemanlarından oluşmuşsa renkleri kahverengi-siyah arasında değişir. Kabuklar bazı dermatozlarda kolay kalktığı halde (impetigo), bazı dermatozlarda altalarına sıkıca yapışık olduklarından kolayca kaldırılamazlar (şark çıbanı).

Keratoz: Stratum korneum hücrelerinin aşırı biçimde çoğalarak kalınlaşması ile meydana gelen, lokal, boynuzumsu bir elementer lezyondur. Kepekte olduğu gibi hücreler arası bağlar kopmuş değil, aksine sıkıca birbirlerine yapışıklık gösterirler. Bundan dolayı klinik olarak boynuzumsu kalınlaşma olarak görülür. Örn: kallus (nasır), lokal bir keratozdur.

Vezikül ve Bül:

Vezikül, deri seviyesinden kabarık, içi berrak sıvı ile dolu, çapları 0.5 cm kadar olan elemanter lezyonlardır. İçlerindeki sıvı lenf, serum, ter veya kan olabilir.

Bül, çapları 0.5 cm'den büyük, içlerinde sıvı ihtiva eden elemanter lezyonlara verilen isimdir. Vezikülden farkı sadece büyük olmalarıdır. İçlerinde cerahat (püy) de olabilir.

Vezikül veya bül derinin çeşitli katlarından doğabilir. Histolojik olarak stratum korneum'un altında yerleşecek olursa **subkorneal**, epidermis içerisinde bulunacak olursa **intraepidermal**, bazal katın altında oluşacak olursa **subepidermal** bül veya vezikül denir.

Eritematöz zemin üzerinde gruplanmış veziküller tekrarlayan herpes simpleks enfeksiyonunun karakteristiğidir.

Büllöz Pemfigois

Examples of skin disorders presenting with vesicles or bullae

Bullous disease in diabetes	Herpes zoster
Bullous pemphigoid	Id reaction
Burn	Impetigo
Cellulitis	Insect bite reaction
Congenital syphilis	Lichen planus
Contact dermatitis	Lupus erythematosus (bullous)
Dermatitis herpetiformis	Pemphigus vulgaris/foliaceus
Eczema (especially hand/foot)	Porphyria cutanea tarda
Epidermolysis bullosa	Scabies
Erythema multiforme	Staphylococcal scalded skin
Fixed drug eruption	Streptococcal toxic shock
Fungal infections (especially tinea pedis)	Toxic epidermal necrolysis
Hand, foot, and mouth disease	Varicella
Herpes gestationis	Vasculitis
Herpes simplex	

Porfiria Kutanea Tarda

Herpes Zoster

Püstül: Çapları 0,5 cm'ye kadar olan, püy dolu, deriden kabarık oluşumlardır. Cerahat, lokosit, hücre artıkları ve bakterilerden oluşur. Püstüller, folikllerle bağlantılı (foliküler) veya bağlantısız (non-foliküler) olabilir. Bazı dermatozlarda püstüller sterildir (püstüler psoriasis).

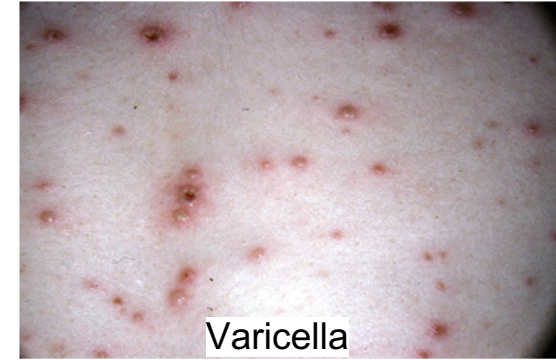

Yanak ve boyunda eritematöz papüller ve püstüller.

Examples of skin disorders presenting with pustules

Acne vulgaris
Arthropod bite (fire ants)
Drug eruption
Eosinophilic folliculitis
Erythema toxicum neonatorum
Folliculitis
Fungal or yeast infections (especially tinea capitis and Majocchi's granuloma)
Furunculosis
Gonorrhea (disseminated)
Herpes simplex/zoster
Impetigo
Keratosis pilaris
Neonatal pustulosis
Pseudofolliculitis barbae
Pustular psoriasis
Pyoderma gangrenosum
Rosacea/perioral dermatitis
Syphilis
Varicella

Deri seviyesinden aşağıda olan elemanter lezyonlar:

Atrofi: Deride olan incelmelere denir. Atrofi derinin üç tabakasını da tutabilir.

Epidermal atrofi, epidermis hücrelerinin sayıca azalmasına bağlı olarak derinin şeffaf ve ince bir durum almasıyla anlaşılır. Alttaki damarlar ve tendonlar kolayca görülür. Epidermal atrofiye en güzel örnek olarak senil deriyi gösterebiliriz. Diskoid lupus eritematozusta da epidermal atrofi görülür.

Dermal atrofi ise, iltihabi bir olay veya travmaya bağlı olarak, papiller ve retiküler katta konnektif doku elemanlarının azalması sonucu meydana gelir. Deri o bölgede çökmüş olarak görülür. Dermal atrofi bazen epidermal atrofi ile birlikte dir. Buna en iyi örnek kronik radyodermatitlerdir.

Subkutan atrofide, o bölge derisinde bariz çökme görülür. İlerleyici lipodistrofileri örnek olarak gösterebiliriz.

Göğüste çok sayıda beyaz, atrofik plaklar mevcuttur.

© 2011 Logical Images, Inc.

Omuz ve kolda benekli hiperpigmentasyonlu atrofik plaklar mevcuttur.

© 2019 VisualDx.com

Erozyon: Epidermiste görülen yüzeysel doku kaybıdır. Kanama görülmez, seröz bir sızıntı dikkati çeker.

Toksik epidermal nekrolizli bu hastada dökülen cilt alanlarında çok sayıda siğ erozyon mevcuttur.

Çok sayıda bül ve çıplak epidermis alanları mevcuttur.

Ekskoriyasyon: Epiderminin tamamı ve derminin üst kısımlarını kapsayan, nokta veya çizgi halinde küçük doku kaybıdır. Seröz sızıntı ile birlikte kanama da görülür.

Genellikle uyuz, atopik dermatit, dermatitis herpetiformis gibi kaşıntılı dermatozlarda görülür. İyi olduklarında genellikle iz bırakmazlar.

Doğrusal soyulmalar (çizilmeye ikincil) mevcuttur.

Ülser ve yara: Epidermisi, dermisin büyük bir kısmını veya daha aşağı tabakaları içine alan doku kaybı, travma sonucu meydana gelmişse buna **yara**, eğer patolojik bir olay sonucu oluşmuş ise buna **ülser** denir. İyi olduklarında iz (nedbe-skatris) bırakmaları önemli özelliklerindedir.

Çeşitli patolojik hadiselerde meydana gelen ülselerin görünüşleri bazı farklılıklar gösterir. Firengi ülseleri zımba ile delinmiş gibidir. Tüberküloz ülselerinin altları oyuktur. Tüberküller, nodüller ve tümörler ülsere olabilirler. Çok yüzeysel madde kayıplarına **eksülserasyon** veya **erozyon** denir.

Examples of skin lesions presenting with erosions and ulcers

Mouth	Genital	Other
Aphthae	Balanitis	Basal cell carcinoma
Avitaminosis	Candidiasis	Bullous pemphigoid
Burn	Chancroid	Ecthyma
Candidiasis	Diaper dermatitis	Erythema multiforme
Epidermolysis bullosa	Erythema multiforme	Ischemia
Erythema multiforme	Fixed drug eruption	Necrobiosis lipoidica
Hand, foot, and mouth disease	Fungal infections (tinea cruris)	Pemphigus vulgaris
Herpangina	Herpes simplex	Porphyria cutanea tarda
Herpes simplex	Intertrigo	Pyoderma gangrenosum
Lichen planus	Lichen planus	Spider bite
Lupus erythematosus	Lichen sclerosus	Squamous cell carcinoma
Pemphigus vulgaris	Lymphogranuloma venereum	Stasis ulcer
Perlèche	Squamous cell carcinoma	Toxic epidermal necrosis
Toxic epidermal necrolysis	Syphilis	

Sikatriis: Ülser ve yara neticesi ortaya çıkan madde kaybının, bağ dokusu elemanları ile kapatılması sonucu oluşan sert, şekilsiz yapıya sikatriis denir. Sikatriiste deri klivajları kaybolmuştur. Eğer madde kaybı, dermisin derin katlarını içine alacak olursa, sikatriis dokusunda deri ekleri bulunmaz.

Sikatriisler bazen deri seviyesinden fazlaca yükselerek tümöral bir görünüm kazanırlar, bunlara **hipertrofik sikatriis**, yara sınırlarının dışına taşacak tarzda gelişenlere ise **keloid** ismi verilir.

Saçlı deride disekan selülitli olan bir hastada geniş skar dokusu.

Fissür-Ragad: Başlıca elastik ve daha az oranda diğer konnektif doku liflerindeki dejenerasyon veya derinin aşırı kurumması sonucunda, özellikle küçük eklem yerlerinde meydana gelen çizgi şeklinde yüzeysel veya derin madde kaybıdır. Kronik ekzemalarda sıklıkla görülür. Daha çok, periorifisyal yerleşimli fissürlere ragad denmekle beraber, bu iki kelime birbirinin yerine geçecek şekilde de kullanılmaktadır.

69 yaşında erkek hastada kronik,
hiperkeratotik ve fissürlü el egzaması.

DOIA

Sklerozis: Derinin lokal veya yaygın sertleşmesi sonucu ortaya çıkan, bağ dokusu artımına bağlı bir belirtidir. Sertlik palpasyonla hissedilir. Skleroz, sklerodermilerde, staz dermatitinde, kronik lenfödemde görülür.

Gangren: Arterlerin tıkanması sonucu ortaya çıkan, keskin sınırlı, mavi-siyah renkli nekrotik bölgelerdir (kuru gangren). Gangren, anaerobik ortamda çoğalan streptokoklar ve klostridya gibi bakteriyel enfeksiyonlar sonucu da gelişebilir (yaş gangren, gazlı gangren).

Maserasyon: Stratum korneumun fazla sıvı emmesi sebebiyle yumuşaması ve beyazlaşmasıdır. Vücudun intertriginöz (katlantı) bölgelerinde görülür. Enfeksiyon ajanları için açık bir kapı oluşturması yönünden önemlidir. Bakteriyel ve fungal hastalıkların çoğu bu alanlarda yerleşmektedir.

Cumhuriyetimizin 100. Yılı Eğitim Serisi

Prof.Dr. Afet Akdağ Köse ile Dermatoloji Eğitimleri

Elementer Lezyonlardan Deri Hastalıklarına-1: Makül

Elementer Lezyonlardan Deri Hastalıklarına - 1 - Makül

Elementer Lezyonlardan

Kaynakça:

1. Çiftçi A (ed), Bütüncül Tıp Cilt 1, Ankara 2020
2. https://www.uptodate.com/contents/approach-to-the-clinical-dermatologic-diagnosis?search=deri&source=search_result&selectedTitle=1~150&usage_type=default&display_rank=1 (erişim tarihi: 01.10.2023)
3. **Bacanlı A, Günher Arıca S. Aile hekimliğinde sık görülen dermatolojik hastalıklar ve yönetimi. Günher Arıca S, editör. Aile Hekimliğinde Sık Görülen Dermatolojik Hastalıklara Yaklaşım. 1. Baskı. Ankara: Türkiye Klinikleri; 2021. p.1-4.**
4. **Selvi HR. Deri fizyolojisi ve elementer deri lezyonlarına yaklaşım. Günher Arıca S, editör. Aile Hekimliğinde Sık Görülen Dermatolojik Hastalıklara Yaklaşım. 1. Baskı. Ankara: Türkiye Klinikleri; 2021. p.5-9.**
5. <https://www.atlasdermatologico.com.br/index.jsf> (erişim tarihi:02.10.2023)

TEŞEKKÜRLER